

שר האוצר

כ"ט בשבט התשע"ב
22 בפברואר 2012
י.מ. 2011-42085

לכבוד
ח"כ כרמל שאמה הכהן
יו"ר ועדת הכלכלה

הנדון: הארכת תיקון מס' 17 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970

תיקון מס' 17 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן - התיקון ו - הפקודה, בהתאמה) קבע, בין היתר, כי שר האוצר, או אדם או חבר-בני-אדם ששר האוצר מינה אותם בהודעה ברשומות, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לתת הוראות המחייבות או מתירות למבטח לכלול בחוזה ביטוח רכב חובה תנית השתתפות עצמית (להלן - הסדר השתתפות עצמית).

עקרון ההשתתפות העצמית הוא עקרון מקובל בתחום הביטוח, והוא נועד להביא לידי שותפות של המבוטח בתוצאות המעשים או המחדלים שבשלם חלה על המבטח החובה, מכוח חוזה הביטוח שבין הצדדים, לשלם למבוטח תגמולי ביטוח עקב מקרה הביטוח. עקרון זה מבטיח, בין השאר, כי המבוטח ינהג במשנה זהירות ויפעל למניעה או לצמצום של הנזק. בנוסף, החלת ההשתתפות העצמית מביאה לידי הפחתת פרמיית הסיכון שהמבטח רואה לנגד עיניו בעת חישוב תעריפי הביטוח, ובמקביל להפחתת בדמי הביטוח שעל המבוטח לשלם בעד רכישת הכיסוי הביטוחי. תעריף ביטוח חובה בחוזה ביטוח שכולל תניית השתתפות יהיה נמוך במאות שקלים ביחס לחוזה ביטוח שאינו כולל תניה כזו.

הכללת ההסדר בביטוח רכב חובה היה חדש, נקבע ההסדר כהוראת שעה התקפה לארבע שנים ותסתיים באפריל 2012 (להלן - תקופת ההסדר) וזאת על מנת לבחון את השלכות ההסדר. בנוסף, נקבע בתיקון כי שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת (להלן - ועדת הכלכלה), יכול להאריך את הסדר ההשתתפות העצמית לצמיתות.

בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי (השתתפות עצמית) (הוראת שעה), התשס"ט-2008 (להלן - תקנות), אשר הותקנו מכוח התיקון, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה נקבע כי ניתן לכרות חוזה ביטוח הכולל תניה רק לכלי רכב מסוג אופנוע.

במהלך תקופת ההסדר מסתמנת מגמה הולכת וגוברת של ציבור מבוטחים רוכבי אופנועים לרכוש ביטוח הכולל תנית השתתפות עצמית, ונכון להיום יותר משליש מרוכבי האופנועים רכשו ביטוח עם תנית השתתפות עצמית. ציבור זה נהנה מהפחתה של עד 20% בדמי הביטוח ביחס לדמי ביטוח שאינם כוללים תניה זו.

נציין כי, ביום 16 במאי 2011 דן בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, בעתירה לצו על תנאי ובקשה לצו ביניים, כנגד הסדר השתתפות עצמית. בדיון המליץ בית המשפט לעותר, אשר קבל המלצה זו, לחזור בו מעתירתו, תוך הסכמה לאפשר לו להשמיע את טענותיו בפני ועדת הכלכלה של הכנסת.

לאור האמור, אבקש את אישור ועדת הכלכלה להארכת ההסדר לצמיתות ובכך להמשיך ולאפשר לציבור המבוטחים לבחור בחוזה ביטוח בפרמיות מופחתות.

בברכה,

ד"ר יובל שטייניץ
שר האוצר

העתק:

פרופ' עודד שריג - הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, משרד האוצר
עו"ד יואל בריס - היועץ המשפטי, משרד האוצר

**צו פקודת ביטוח רכב מנועי (הארכת תוקף השתתפות עצמית),
התשע"ב-2012**

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15 לחוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 17),
התשס"ח-2008¹, ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. הארכת תוקף לצמיתות
תוקף סעיפים 3 א ו-12 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970²,
מוארך בזה לצמיתות.
2. תחילה
תחילתו של צו זה ביום י"א בניסן התשע"ב (3 באפריל 2012).

יובל שטייניץ
שר האוצר

התשע"ב _____
(2012 _____)
(חמ 3-3846 _____)

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 413.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320; ס"ח התשע"א, עמ' 1020.